

Gran Teatre del Liceu
Servei Educatiu

El Superbarber de Sevilla

Guia didàctica

M. Antònia Guardiet

Abril 2003

1.	La història d'un barber	3
1.1.	Els personatges.....	4
1.2.	Fragments musicals per escoltar	5
2.	Coneguem Rossini	8
3.	L'auca d'una 'opera	9
3.1.	Argument simplificat	10
3.2.	Textos de l'auca realitzada per la classe Dracs (3r) del CEIP Orlandai.....	12
4.	El còmic d'un barber	13
5.	Diàlegs d'una òpera en un teatri	14
5.1.	1r Diàleg (Comte, Fígaro i Rosina).....	15
5.2.	2n Diàleg (Bàrtolo, Basilio Rosina i Fígaro)	16
5.3.	3r Diàleg (Rosina, Bàrtolo i Almaviva).....	17
5.4.	4t Diàleg (Fígaro, Bàrtolo, Comte, Rosina, Basílio)	17
6.	Endreça les bafarades.....	18
7.	A qui correspon cada diàleg?	19
8.	Rosina escriu cartes d'amor	21
9.	Fígaro, Rosina i Lindoro en un karaoke	22
10.	Un concertant a quatre veus.....	23
11.	Dibuix melodies i les reconec	23
12.	Interpretem una obertura a l'estil Orff	24
13.	"Una veu m'ha refilat"	24
14.	La sopa d'un barber	26

INGREDIENTS DIDÀCTICS ABANS I DESPRÉS DE L'ESPECTACLE

Les propostes que us exposem tenen per objectiu ajudar al professorat a fer més enriquidora la representació de *El Superbarber de Sevilla*. El seguit d'activitats proposades tenen una intenció educativa àmplia en quan a l'edat a qui van dirigides. El professorat serà qui haurà de trobar el nivell de dificultat davant el grup classe a qui es dirigeix. Tot i així donem unes pistes indicatives de nivell en la taula d'activitats.

Hem volgut proposar moltes activitats interrelacionades amb d'altres àrees, per tal de possibilitar l'intercanvi entre mestres i per sobre de tot que l'alumnat pugui treballar un mateix tema des de una visió educativa més àmplia.

A tall indicatiu fem una proposta d'activitats que poden realitzar-se abans i/o després de l'espectacle.

Activitat	Nivell educatiu	Temporització
1.- La història d'un barber	Tots els nivells	abans espectacle
2.- Coneguem Rossini	Tots els nivells	abans espectacle
3.- L'auca d'una òpera	Cicle mitjà	abans espectacle
4.- El còmic d'un barber	Cicle superior	abans espectacle
5.- Diàlegs d'òpera en un teatrí	Cicle superior	després espectacle
6.- Endreça les bafarades	Cicle Inicial i mitjà	després espectacle
7.- A qui correspon cada diàleg?	Cicle mitjà i superior	després espectacle
8.- Escric cartes com Rosina	Tots els nivells	després espectacle
9.- Fígaro, Rosina i Lindoro en karaoke	Cicle mitjà i superior	després espectacle
10.- Un concertant a quatre veus	Cicle mitjà i superior	després espectacle
11.- Dibuixo melodies i les reconec	Cicle inicial i mitjà	després espectacle
12.- Interpretem una obertura a l'estil Orff	Cicle mitjà i superior	després espectacle
13.- "Una veu m'ha refilat"	Tots els nivells	abans i/o després espectacle
14.- La sopa d'un barber	Cicle inicial i mitjà	després espectacle

1. La història d'un barber

L'òpera còmica *El Superbarber de Sevilla* està carregada d'embolics argumentals que la fan divertida i a la vegada complicada als ulls-orelles de primers oients. Val la pena preparar la representació amb l'explicació de la història.

Us proposem explicar l'entrellat del contingut escènic talment com un conte, amb l'ajut d'uns elements molt senzills, que tenen un doble objectiu: centrar l'atenció dels nens/nenes per escoltar la història.

Mentre prepareu tots els personatges, ([Activitats didàctiques: Els personatges](#)), que poden estar amagats dins una caixa de cartó, poseu l'obertura de l'òpera i comenceu a crear ambient d'escolta. Presenteu l'autor, Rossini, ([Activitats didàctiques: Coneguem Rossini](#)) i situeu una mica l'espai i el temps en que viuen els personatges de l'obra que aneu a representar.

Material escènic	Personatges
cullera de fusta	Rosina
forquilla de fusta	Almaviva / Lindoro
forquilla de fusta amb mocador blau	Almaviva soldat borratxo
forquilla de fusta amb mocador vermell	Almaviva mestre de música
mà de morter	Bàrtolo
escorredora de fusta amb un fragment de partitura enrotllat	Basílio
batedora de fusta	Fígaro
monedes que dona el Comte al barber; carta que ha escrit Rosina	

L'elecció dels estris de cuina respon a la personalitat i els gustos del compositor Rossini vers les bones menges; també a la simplicitat i facilitat de moviments en la narració del conte.

És aconsellable que dues persones expliquin la història, amb els diàlegs parlats i amb els fragments més emblemàtics cantats, ([Activitats didàctiques: Fragments musicals per escoltar](#)) per tal que l'alumnat es familiaritzi amb l'òpera. El resum de l'argument us ajudarà a la narració improvisada. ([Activitats didàctiques: Argument simplificat](#))

Després de la representació pregunteu:

- Us ha agradat la història?
- El nom i la personalitat de cada personatge
- Per què us penseu que hem explicat *El barber de Sevilla* amb eines de cuina?

1.1. Els personatges

El doctor Bàrtolo

El doctor Bàrtolo és un metge prestigiós. Resideix a un gran casal, en una plaça porxada del centre de la ciutat de Sevilla. És vell, malfiat, garrepa i rondinaire. Se li ha concedit la responsabilitat d'educar la jove Rosina, una noia maca i orfe.

No tan sols s'ha fet càrrec de la responsabilitat d'educar i protegir Rosina, sinó que fins i tot se n'ha enamorat. Ha decidit casar-se ràpidament amb ella, sinó per amor, per força. Té molta por que Rosina s'enamori d'algú altre, per aquest motiu la té tancada amb pany i clau a casa seva.

Rosina

Rosina és una noia orfe i bonica, que es veu obligada a viure a casa del doctor Bàrtolo contra la seva voluntat, talment enterrada entre quatre parets com en una tomba. És manyaga, respectuosa, submisa i amorosa, però és astuta i enginyosa. Sap empescar-se excuses intel·ligents i improvisar noves situacions per tal d'aconseguir allò que desitja: l'amor del jove Lindoro.

Rosina ha heretat un bon grapat de diners, idea que també atrau el doctor.

Està bojament enamorada de Lindoro, un jove molt atractiu que li canta cançons de matinada sota el seu balcó. Rosina ignora que «Lindoro» és el Comte d'Almaviva que s'ha disfressat.

El Comte d'Almaviva / «Lindoro»

És un dels grans senyors de la Cort, que només veure Rosina n'ha quedat embadalit i enamorat.

Almaviva és un comte jove que farà tot el que pugui per aconseguir la jove. Li canta cançons precioses sota el balcó i es canviarà de nom i de personalitat (soldat-borratxo i mestre de música) per poder entrar a la casa on viu Rosina. Però no li resultarà gaire senzill, ja que el doctor Bàrtolo la vigila i la té tancada.

Almaviva sempre va disfressat, no vol descobrir el seu nom, perquè vol assegurar-se que Rosina l'estima no pas pels títols ni les seves grans riqueses, sinó per la seva persona.

El Comte s'ha posat en contacte amb el barber Fígaro, la persona més manefla de la ciutat, per què l'introdueixi a la casa de Rosina.

Fígaro

A part de ser el barber més famós de Sevilla, es fa passar per metge, veterinari, farmacèutic, botànic i un munt d'altres coses més. La modèstia no és el seu do.

Du una guitarra penjada al coll en bandolera. Canta amb naturalitat. Li agrada treballar poc i passar-la bé. Accepta tota mena d'encàrrecs: el van a buscar vídues per trobar marit, joves per seduir les nois... No fa res sense una retribució ni monedes a canvi.

El Comte d'Almaviva, que s'ha enamorat de la jove Rosina, s'ha posat en contacte amb ell, i Fígaro es deixa convèncer, sobretot gràcies a la gran quantitat de monedes d'or del Comte.

Don Basilio

Don Basilio és un professor de música de caràcter murri i astut. Sap més de xerrar que d'ensenyar música. És el professor particular de la jove Rosina.

Don Basilio anuncia a Don Bàrtolo que el Comte d'Almaviva es troba a la ciutat i que està bojament enamorat de Rosina. Recomana inventar-se una història maliciosa que doni mala premsa al Comte, que el faci aparèixer com un miserable, sense escrúpols. La calúnia no serà duta a terme.

Farà tot el que pugui per tal d'aconseguir els papers notariaus que faran possible el casament del vell Bàrtolo amb Rosina. Es deixa subornar fàcilment quan és recompensat generosament amb monedes d'or.

És una persona que es mostra hipocondríaca: arriba a creure's malalt quan Fígaro, Almaviva i Rosina li diuen que fa mala cara i té febre escarlatina, en el moment que el veuen aparèixer per sorpresa a finals del segon acte.

1.2. Fragments musicals per escoltar

L'obertura

Una **obertura** és un fragment orquestral amb la que s'inicia una representació operística. Antigament prenia el nom de **Toccata** i/o **Simfonia**. Hi ha dos models fonamentals que la defineixen segons la seva estructura: **obertura francesa** (amb tres seccions: lenta, ràpida i lenta) i **obertura italiana** (ràpida, lenta, ràpida). Al llarg de la història la relació entre obertura i representació s'ha anat fent cada vegada més estreta, fins a aconseguir que la música anticipi l'acció i el clima que es durà a terme en l'òpera.

Amb l'**obertura de *Il Barbiere di Siviglia*** destaquem l'habilitat de G. Rossini per crear melodies encomanadisses. Aquesta obertura té uns set minuts de durada. L'orquestra va alternant passatges rítmics i melodies més tranquil·les. Ben segur que després d'una primera audició, les seves alegres melodies difícilment podran escapar-se de la nostra memòria. (Veure web: [Activitats didàctiques / materials de suport / partitura obertura](#))

Curiosament aquesta obertura tan popular, no va ser escrita originàriament per l'òpera "*Il barbiere di Siviglia*", sinó que Rossini va aprofitar una obertura escrita anteriorment per a una òpera tràgica: *Elisabetta regina d'Inghilterra*. Aquest aprofitament denota una certa indiferència en les funcions dramàtiques de l'obertura per part de Rossini.

En la reducció d'orquestra, escrita per Albert Romaní, en ocasió de *El Superbarber de Sevilla*, s'hi exposen breument els dos temes més coneguts de l'obertura. Estan interpretats per tres instruments: piano, flauta travessera i contrabaix.

L'ària de Figaro

Una **ària** és un solo vocal d'una certa extensió en el que un personatge pot expressar els seus sentiments o les seves impressions. En el transcurs de l'ària no hi ha acció. Segons el seu caràcter l'ària pot ser lenta i lírica, (*cantabile*), amb nombroses agilitats, (*di bravura*), amb acompanyament musical molt elaborat, (*concertata*). La més coneguda i que pot ser utilitzada pedagògicament per la seva clara estructura és **l'ària da capo** (A - B - A).

Acte I, quadre I: Figaro es presenta de matinada, quan tota la ciutat encara dorm, improvisant una melodia a plena veu, sense cap neguit que algú es despertí amb els seus forts: "*La - la - la - la...*"

La coneguda melodia del barber és ràpida i té molta força; la música ens descriu un personatge segur de si mateix, fins i tot un xic cregut, ("*Quina gran vida, oh quin plaer per un barber de qualitat... Tots em reclamen, tots em demanen...*").

Amb aquesta ària, Figaro explica el seu valuós i creatiu treball que no té horari, ("*Llest en la feina, de nit i dia, sempre fent via, atrafegat. I fora d'hores deixo les eines, però em diverteixo amb altres feines...*"); també ens exposa, a ple pulmó, la seva vida un xic moguda ("*Figaro amunt, Figaro avall. Sóc rapidíssim, sóc com la fletxa, sóc el manefla de la ciutat...*").

Figaro té la veu de **baríton**, la veu masculina del mig, més baixa que la tessitura d'un tenor i més aguda que la d'un baix. Tot i així el barber puja fins a les notes més agudes amb intenció de fanfarronejar; vol deixar-nos clar, sobretot al final de la seva ària, que és el "*manefla de la ciutat!*" ([Veure web: Activitats didàctiques / materials de suport / partitura de l'ària de Figaro](#))

Canzone del Comte d'Almaviva

Acte I, quadre I: Aquesta bella melodia la podem anomenar **serenata**. El nom prové de la paraula italiana *sera* que significa "nit". Una cançó que es fa de nits i a l'aire lliure, en obsequi a algú. La seva música és pacífica i tranquil·la; sovint és utilitzada com a cançó d'amor per a atraure la persona de la qual s'està enamorat.

El Comte d'Almaviva mira d'aconseguir atraure la jove Rosina amb una melodia, un xic trista i molt pausada. La inseguretats de tot un comte, que no gosa revelar ni el seu propi nom davant la seva amor, ens és transmès per mitjà d'una melodia en una tonalitat menor, que no té ni la complicació vocal, ni l'extensió d'una ària.

El Comte d'Almaviva té la veu de **tenor**. Es tracta de la veu més aguda de les tessitures masculines, cosa que sovint indica que la veu pertany a un personatge jove.

En la versió íntegra d'orquestra, la veu del Comte d'Almaviva va acompanyada per una guitarra. En la reducció que escoltem de *El Superbarber de Sevilla* l'acompanyament procura imitar el *pizzicato*, recordant els acords de guitarra. ([Veure web: Activitats didàctiques / materials de suport / partitura de la Serenata de Lindoro](#))

L'ària de la Rosina

Acte I, quadre II: Rosina és una jove decidida, que no accepta el destí de casar-se amb el bell doctor Bàrtolo. L'ària amb la que se'ns presenta, *Una veu m'ha refilat*, (*Una voce poco fa*) dibuixa una persona segura i decidida, escoltem sinó el matis de la sèrie de tons breus i ràpids en dir: "Lindo-o-o-o-ro meu serà, ho he jurat me'n sortiré".

Rosina és una **soprano**. La veu de soprano és la més aguda del sexe femení. Prové del terme italià *sopra* que vol dir per sobre. La veu de Rosina sap ornamentar les melodies amb brillants floridures, fent que sigui animada i tingui un color brillant.

Aquesta ària és diferent de la serenata del Comte, per exemple. Amb l'ària de Rosina no hi trobem cap nostàlgia ni tristor, més aviat enuig i decisió. Rosina va des dels tons més aguts ("*Però si me'l toquen prou, el voraviu tan fi*"), a figures ràpides que van a les notes més greus ("*puc ser pitjor que un escorpi*"). És en aquests passatges greus on es revela la seva personalitat més amenaçadora.

Una **mezzo-soprano** – la veu femenina del mig - també pot interpretar el paper de Rosina. (Veure web: [Activitats didàctiques / materials de suport / partitura de l'ària de Rosina](#))

L'ària de Don Basilio

Acte I, quadre II: Quan Don Basilio apareix és per fer safareig, anunciant a Don Bàrtolo l'arribada del Comte d'Almaviva i la possibilitat d'empescar-se una maliciosa història que li doni mala premsa. L'ària "**La calúnnia**" s'inicia amb quatre notes quasi parlades, que mica en mica aniran contaminant-se de malícia i rapidesa.

L'orquestra descriu un xiuxiueig quan Don Basilio vol fer córrer els rumors sobre el Comte, els violins ho interpreten d'una manera especial. La música va creixent en intensitat a mesura que els rumors es van escampant, fins a aconseguir més i més força amb un destacat *crescendo* ("*A la fi es desembolica, es propaga, es multiplica, i provoca una tronada com un bum de canonada...*"). La música de l'orquestra expressa la mateixa malícia i revenja que caracteritza el personatge de Don Basilio.

El tipus de veu de Don Basilio és de **baix**, és la veu masculina més greu. És una tessitura amb força i autoritat, que es presta a personatges d'avançada edat. (Veure web: [Activitats didàctiques / materials de suport / partitura de l'ària "La calúnnia" de Don Basilio](#))

L'ària del doctor Bàrtolo

Acte I, quadre II: El doctor Bàrtolo té la veu de **baix**, exactament com Don Basilio; dues veus assignades a personatges grans. "*Il barbiere di Sevilgia*" és una òpera còmica; aquest tipus de repertori té per costum fer cantar el text a una velocitat vertiginosa, particularment entre les tessitures de baix, fet que sovint els mostra més divertits i còmics; per aquest motiu se'ls anomena "*basso bufo*".

En aquesta ària el doctor Bàrtolo ens demostra que es pot posar d'allò més enfurismat quan té la sensació de sentir-se enganyat per la jove Rosina.

Cap al final de l'ària podem escoltar que s'ha tornat ben segur de si mateix, sobretot quan canta: *Senyoreta , un altre dia que em convingui sortir a fora als criats a la bona hora l'ordre prou sabré donar... Casumlou! per aquella porta ni així d'aire hi entrarà!* El ritme de marxa tan decidit de l'orquestra, -també del tres instruments en la reducció feta per Albert Romani-, ens demostra que el doctor s'ha omplert de coratge i força. (Veure web: [Activitats didàctiques / materials de suport / partitura de l'ària de Don Bàrtolo](#))

El quintet

El terme **quintet** significa que hi ha cinc persones que canten o toquen instruments alhora.

Acte II: L'acció transcorre en el moment que el jove Lindoro ha entrat a la casa, fent creure al doctor Bàrtolo que és el substitut del malalt mestre de música, Don Basílio; així podrà donar la classe a la seva estimada Rosina. La jove parella canta entre petons, també planeja la fugida. El vell Bàrtolo es deixa afaitar pel manefla barber Fígaro. El **quintet** s'inicia quan apareix en escena el veritable mestre de música, Don Basílio, que queda del tot estranyat davant l'anormal rebuda.

La música, com l'acció, es va excitant cada vegada més, fins al punt que Fígaro pren el pols a Don Basílio i li fa creure que està greument malalt.

Don Basílio que no se sent malament, ha entès que miren d'ensarronar-lo. Per això va cantant per si mateix : *Una bossa!* (parla dels diners que li ha donat el Comte per tal que marxi). *Aneu a jeure! Aquests païos fan conxorxa!*

Els cinc protagonistes van cantant amb frases musicals diferents que mostren la seva preocupació. Així:

Rosina: *Fuig d'aquí! A dormir! A callar. Prou n'hi ha!*

Comte: *Cadascú a la seva feina i ja prou d'esvalotar.*

Bàrtolo: *Però a veure, però a veure.... Però escolteu-me. Però escolteu-me...*

Basílio: *Prou d'esvalotar, d'esvalotar.*

Fígaro: *El xivarri, la fanfàrria no s'atura, no es clausura, s'ageganta, es reimplanta i beneïts ens tronarà*

Finale

Acte II, final: El ritme festiu que Fígaro introdueix, semblant a una marxa, marca el to i l'ambient. Aquest aire festiu, a poc a poc, s'encomana a tots els protagonistes i a tota la sala. ([Veure web: Activitats didàctiques / materials de suport / partitura Finale II](#))

2. Coneguem Rossini

Gioacchino Rossini va néixer un 29 de febrer de 1792 (dia de traspàs!) a la ciutat italiana de Pesaro. Era el fill únic d'un trompetista de la banda local del poble i d'una cantant d'òpera de segona fila, que havia d'aprendre's els papers de les òperes de memòria, perquè no sabia llegir música. La modesta formació musical dels pares va motivar que volguessin pel seu fill una instrucció musical bona.

Com a estudiant Gioacchino va mostrar des de molt jove unes notables aptituds musicals, ho demostra la seva primera òpera escrita quan tenia 14 anys: *Demetrio e Polibio* (1806). Aquest mateix any Rossini va ser admès a l'Acadèmia Filharmònica de Bolonya, on pogué estudiar música i consultar les obres de Mozart i Haydn. L'Acadèmia de Bolonya era l'únic lloc de tot Itàlia on es podien trobar les partitures dels dos músics alemanys. El seu estudi li permeté millorar les nocions de llenguatge musical. Rossini ampliarà l'orquestra, donant més importància als instruments de vent, fins aleshores poc presents en les orquestres italianes. També dona a l'orquestra una sonoritat més potent amb la incorporació de *crescendos* i *diminuendos*, que fan que la

música vagi progressivament de la tensió al relaxament, canvis molt apreciats per l'espectador.

L'any 1810 un teatre d'òpera de Venècia li va encarregar una òpera bufa en un sol acte: *La cambiale di matrimonio*. La representació va ser un èxit, amb 18 anys començava la seva carrera com a compositor d'òperes professional.

Les òperes bufes -còmiques- el van convertir en el compositor més famós del seu temps i de tot Europa. Les més conegudes i interpretades són: ***L'italiana in Algeri*** - (*L'italiana a Alger*) (1813), ***Il turco in Italia*** - (*El turc a Itàlia*) (1814), ***Il barbiere di Siviglia*** - (*El barber de Sevilla*) (1816) i ***La Cenerentola*** - (*La Ventafocs*) (1817). Val a dir que les òperes bufes eren esperades pel públic. Els empresaris de les principals òperes (Venècia, Milà, Nàpols, Roma, Viena, París...) demanaven constantment als compositors de moda, nous repertoris per encàrrec, per tal d'omplir amb nous espectacles les temporades.

Va compondre 39 òperes en uns 20 anys (quasi una òpera i mitja per any!). La darrera composició operística fou ***Guillem Tell*** (1829).

Rossini viatjà a Viena i Londres on a més d'augmentar la seva fama, guanyà molts diners fent concerts i donant classes de música. Es va establir Passy, prop de París. Es va retirar com a compositor als 38 anys. A partir d'aleshores es va dedicar a ell mateix; li agradava la tranquil·litat i els bons aliments, recollia el fruit de la seva fama. Ja de gran Rossini organitzava a Passy unes vetllades musicals els dissabtes a la nit que es van fer famoses, ja que hi eren convidats "la creme" dels músics joves i artistes. Rossini acostumava a compondre petites peces, els seus "pecats de vellesa" (*El duet del gats*, per exemple).

Va viure fins els setanta-sis anys sense tornar a crear novetats musicals importants, però envoltat d'admiradors/es que el festejaven. Morí prop de París el 13 de novembre de 1868. Les òperes de Rossini van quedar-se en l'oblit fins els anys 1960, que van tornar a reposar-se les seves composicions.

3. L'auca d'una òpera

Abans de portar a terme les activitats 3, 4 i 5 caldrà conèixer la història del barber Fígaro -ja sigui explicada pel mestre/a o després de veure l'espectacle produït pel Liceu-. Totes van estretament lligades a les àrees de llenguatge i plàstica. Reforcen el coneixement de l'argument de l'òpera.

Us proposem la creació d'una auca de la història de *El Superbarber de Sevilla* amb l'ajut de l'argument simplificat. ([Activitats didàctiques: Argument simplificat](#))

Interrelació amb llenguatge: Quan l'alumnat ja coneix la història del barber, els donem l'argument simplificat per fer-ne una lectura col·lectiva. Aquest argument l'hem dividit en vint-i-cinc fragments, tants com alumnes acostumen a haver-hi en una classe. Per parelles o individualment els demanem creïn un rodolí de cada fragment, que serà el motiu generador de l'auca.

Aquest treball comporta la comprensió del text assignat i la síntesi de l'argument de forma ritmada.

Interrelació amb l'àrea visual i plàstica: Cada alumne té el rodolí que ha creat individualment o per parelles; ara proposem convertir un text escrit en imatges suggeridores i crear una auca. Els fulls que es repartiran tindran la part inferior

reservada per escriure-hi el text del rodolí. Prèviament s'haurà decidit si tots els fulls són plantats o apaïats. Per l'elaboració del dibuix, presentarem els figurins que veuran a l'òpera a tot el grup classe, per tal d'aconseguir unitat en el conjunt de les imatges. (Veure web: [Activitats didàctiques / materials de suport / figurins *jpg](#)). Així si Rosina va amb un vestit llarg de color groc, apareixerà amb iguals característiques en cadascuna de les vint-i-cinc vinyetes.

Es pot haver introduït alguns aspectes destacats del llenguatge del còmic: diferents plans, expressions de la cara, moviments del cos... per aconseguir més riquesa i dinamisme en els dibuixos.

L'auca elaborada serà exposada a la resta d'alumnes del centre.

3.1. Argument simplificat

I Quadre

1.- Ens trobem a Sevilla fa gairebé 300 anys. El Comte d'Almaviva s'ha enamorat d'una jove preciosa que es diu Rosina. Dempeus sota el seu balcó, li canta una serenata -cançó- d'amor.

2.- La bella Rosina no surt al balcó. De sobte Fígaro, el barber de la ciutat, apareix cantant i destorba l'ambient. El Comte d'Almaviva, que coneix Fígaro, li explica que està enamorat....

3.- De sobte la bella Rosina surt al balcó i aconsegueix llençar una carta al Comte d'Almaviva, on li explica que l'ha vist unes quantes vegades per la finestra i que té molta curiositat per saber qui és. El vell i gelós doctor Bàrtolo, que fa de tutor de la noia i la té reclosa a casa sense sortir, la fa tornar a entrar de seguida.

4.- Almaviva demostrarà el seu amor cantant una nova cançó sota al balcó. Ha cantat i s'ha posat un nom fals; ara es fa anomenar: Lindoro. No vol revelar que és un comte ric. Possiblement vol que Rosina s'enamori d'ell mateix, més que dels seus diners.

5.- Aleshores Fígaro proposa un pla d'actuació: «Disfressa't de soldat borratxo. Podràs viure a casa del doctor Bàrtolo mentre hi ha el regiment a la ciutat.»

II Quadre

6.- Rosina està cansada d'estar tancada dins la casa del doctor Bàrtolo. Pensa en Lindoro i li escriu una carta d'amor. No vol casar-se amb el doctor Bàrtolo. Fígaro, a més de ser el barber personal del doctor Bàrtolo, és el perruquer de Rosina; arriba a la casa per pentinar-la i preparar el terreny del nou amor

7.- El doctor Bàrtolo entra acompanyat de Don Basílio, el mestre música. Basílio comunica al doctor Bàrtolo que el Comte d'Almaviva ha arribat a la ciutat i que el Comte mostra un interès extraordinari per Rosina.

8.- La gelosia fa que el doctor s'enrabií, però l'astut Don Basílio té una solució: proposa que facin córrer el rumor - una calúnnia - que el Comte d'Almaviva és una canalla i un traïdor. Segur que això farà canviar la opinió de Rosina, si es trobés amb ell.

9.- El doctor Bàrtolo no està convençut de crear un rumor fals. S'estima més preparar un contracte matrimonial i casar-se amb la jove Rosina tan aviat com sigui possible. Li encarrega a Don Basílio d'organitzar la paperassa del notari pel seu casament.

- 10.- Fígaro ha estat escoltant tot el que han dit i explica a Rosina els plans que maquinen el doctor Bàrtolo i Don Basílio. Rosina s'enfurisma.
- 11.- Fígaro posa contenta a Rosina explicant-li que el jove Lindoro n'està d'allò més enamorat i que està esperant una carta d'amor. La jove té enllestida la carta per a Lindoro. Fígaro s'afanya a portar-la-hi.
- 12.- Algú truca la porta, és Lindoro que interpreta el paper d'un soldat borratxo. Fa un soroll espantós, cosa que no agrada gens ni mica al doctor. Com a autoritat militar té dret a residir a la casa mentre la milícia estigui a la ciutat.
- 13.- Rosina reconeix el soldat borratxo, és el seu estimat Lindoro.
- 14.- Bàrtolo descobreix que Lindoro mira de lliurar una carta a Rosina i s'enfurisma. Poc a poc el doctor Bàrtolo i el «soldat» comencen a barallar-se. Tot acaba en un caos autèntic. Lindoro ha de fugir, però Rosina es consola amb la idea que segurament tornarà a aparèixer.

III Quadre

- 15.- De nou algú truca a la porta; una figura ben estranya, que s'assembla força a Don Basílio, entra. Diu que és el professor de música Don Alonso, que ve a donar la classe a Rosina, ja que Don Basílio s'ha posat malalt.
- 16.- Evidentment es tracta del Comte d'Almaviva, que s'ha disfressat de professor de música per poder trobar-se amb Rosina.
- 17.- El doctor Bàrtolo es deixa ensarronar i busca l'enamorada Rosina. Aquesta reconeix de seguida el seu estimat Lindoro, malgrat la disfressa. Rosina, plena d'emoció, intenta dissimular.
- 18.- Al doctor no li agrada la idea que Rosina hagi de fer classe amb un professor de cant desconegut, però es rendeix i s'asseu a la seva butaca preferida per escoltar la veu meravellosa de la jove. El vell s'adorm.
- 19.- La parella disposa d'un temps preciós per mirar-se i cantar, però de sobte apareix el Fígaro que ve a afaitar a Don Bàrtolo
- 20.- Talment com una aparició es presenta Don Basílo, l'autèntic professor de música. Dos Basílios alhora!. Resulta evident que en sobra un. Tothom queda desconcertat.
- 21.- Fígaro, Rosina i el Comte d'Almaviva aconseguen treure's de sobre Don Basílio, el professor de música autèntic, fent-li creure que fa mala cara i que deu estar greument malalt. Els cinc protagonistes canten alhora fent gran xivarri i aconseguen que Don Basílio se'n vagi a casa seva i es fiqui al llit!
- 22.- Per fi es pot seguir la feina: afaitar la barba, fer la classe de cant, i perfilar el pla del rescat de la jove durant la nit. Fígaro fa creure que té una brossa a l'ull, de manera que el vell Bàrtolo no veu que la classe de cant de Rosina es va assemblant cada cop més a una classe de fer petons.
- 23.- Tot i que Fígaro intenta ocultar la preparació del pla de fugida de la parella, el doctor Bàrtolo ensabonat, descobreix l'engany!: "Ganàpies! bandarres! Au fora canalles..." crida mentre els treu de casa amb ràbia i fúria.

24.- Quan l'aldarull arriba a ser quasi insostenible, tona a entrar el mestre de música Don Basílio. És el moment de la veritat. Rosina exposa a la concurrència que estima a Lindoro. El Comte confessa que no és Lindoro, sinó Almaviva. El doctor Bàrtolo entén que ha perdut la batalla i sap que no té més remei que acceptar l'estimació dels joves; fins i tot beneeix a la parella. Fígaro esbossa un somriure ample, tot ha acabat tal com ell havia previst.

25.- I així acaba la història. Però no us cregueu que històries com aquesta no es repeteixen! Fins i tot avui en dia ocorre que les persones s'enamoren i lluiten per fer realitat el seu amor.

3.2. Textos de l'auca realitzada per la classe Dracs (3r) del CEIP Orlandai

1	A Sevilla, tres-cents anys fa
el Comte d'Almaviva menjava pa.
L'home ben aviat, de la Rosina s'ha enamorat
i des de sota el balcó li canta una cançó.	2	Encara que li canti la cançó,
Rosina no surt al balcó.
Llavors surt el barber
i canta al mig del carrer.
El Comte li ha confessat
que està bojament enamorat.
3	La Rosina amb decisió,
ja ha sortit al balcó.
Una carta li ha llençat.
-"Jo t'he vist"-, li ha confessat.
En Bàrtolo, que és el seu tutor,
la fa marxar del balcó.	4	El Comte sota el balcó,
li canta una nova cançó.
El nom Lindoro es va posar,
per la bella Rosina enamorar.
No vol fer-li saber
que té un munt de diner.
5	Fígaro una idea s'ha empescat:
de soldat borratxo l'ha disfressat.
Fígaro una carta ha creat:
que pugui viure en aquella casa de la ciutat.	6	Rosina està cansada,
d'estar a casa tancada.
Rosina, en Lindoro no pot deixar de pensar,
mentre una carta d'amor li fa.
Rosina amb el vell Bàrtolo no es vol casar,
ja que del jove Lindoro enamorada està.
7	El doctor Basílio a Bàrtolo ha comunicat,
que el Comte d'Almaviva ha arribat a la ciutat,
i que per Rosina un cert interès ha mostrat	8	El doctor està molt gelós
i Basílio busca una solució:
volen fer veure que el Comte és un traïdor,
Segur que a ella això la farà canviar d'opinió
9	Don Bàrtolo no vol crear un fals rumor.
S'estima més la boda organitzar
i la paperassa del casament preparar.	10	Fígaro d'amagatotis,
el pla del vell Bàrtolo ha escoltat.
Li explica tot a Rosina,
i ella s'enfada i rondina.
11	Fígaro posa molt contenta a Rosina,
perquè li diu que Lindoro l'estima.
Ella una carta li fa arribar,
on li diu que també l'estimarà.	12	Lindoro de soldat disfressat,
entra a la casa ben emborratxat.
Vol quedar-se a dormir en alguna habitació,
però Don Bàrtolo li diu que no!
Lindoro insisteix per quedar-se
i aconsegueix enfadar-se.
13	Quan Lindoro de soldat borratxo apareix,
Rosina, enamorada, el reconeix.	14	Bàrtolo una carta amorosa dels joves veu passar.
S'enforisma, s'enrabia
i els separa ja!
La baralla es complica.
Lindoro ha de marxar.

<p>15 A la porta algú ha trucat,
que molt a Basilio s'ha assemblet.
Diu que el professor Don Alonso és,
ja que Don Basilio no hi és.</p>	<p>16 Evidentment Almaviva és,
que de música s'ha disfressat,
per veure la Rosina,
que s'ha excitat.</p>
<p>17 El doctor Bàrtolo es deixa ensarronar
i busca Rosina que enamorada està.
En Lindoro va disfressat,
i Rosina ha dissimulat.</p>	<p>18 El doctor està mosquejat
amb el profe de música que ha arribat,
però amb la veu de la jove s'ha entendrit
i a la seva butaca s'ha adormit.</p>
<p>19 Fígaro, a en Bàrtolo ve a afaitar.
La parella volia mirar-se i cantar,
però a Bàrtolo les barbes li han de tallar.</p>	<p>20 Talment com una aparició,
apareix Don Basilio,
l'autèntic professor.
Dos Basilio, com ha estat?
Estem ben desconcertats!</p>
<p>21 Els cinc protagonistes canten alhora,
i aconsegueixen que Basilio se'n vagi a fora</p>	<p>22 Mentre Fígaro va afaitant,
el rescat de la Rosina es va planejant.
En Fígaro intenta dissimular,
de forma que en Bàrtolo no se'n pugui adonar,
que la classe de música,
classe d'amor serà.</p>
<p>23 Fígaro ajuda a Almaviva
a guanyar-se l'amor de Rosina.
Bàrtolo ho descobreix,
i amb una patada al cul els despedeix.</p>	<p>24 Un merder total s'ha provocat.
L'hora de la veritat ja ha arribat.
Rosina i Almaviva confessen el seu amor.
Tothom els accepta de tot cor.</p>
<p>25 Lindoro i Rosina
per l'amor van lluitar.
A nosaltres un dia o altre
aquesta història
ens pot passar.</p>	

4. El còmic d'un barber

Les activitats 3,4 i 5 van estretament lligades a les àrees de llenguatge i plàstica. Abans de portar-les terme caldrà conèixer la història del barber Fígaro. -ja sigui explicada pel mestre/a o després de veure l'espectacle produït pel Liceu-. Us proposem elaborar un còmic de la història amb l'ajut de l'argument simplificat. (Activitats didàctiques: Argument simplificat)

Interrelació amb llenguatge: Farem una lectura conjunta de l'argument i copsarem la riquesa d'imatges i diàlegs que se'n poden extreure. Proposarem fer un còmic de la història de manera que intentarem formular el nombre aproximat de vinyetes que de cada dos fragments del text se'n poden dibuixar. Assignarem a cada dos alumnes, dos dels vint-i-cinc fragments de l'argument simplificat.

Aquest treball comporta la comprensió del text assignat, la síntesi de l'argument en imatges, l'expressió escrita (diàlegs) dins de cada bafarada... L'alumnat ha de tenir en compte que un còmic conté poques paraules i molta riquesa visual i expressiva.

Interrelació amb l'àrea visual i plàstica: Cada dos alumnes tenen dos fragments de l'argument. Proposem convertir el text escrit en imatges d'un còmic. Presentarem els mateixos personatges que veuran a l'òpera a tot el grup classe, per tal d'aconseguir coherència visual. (Veure web: [Activitats didàctiques / materials de suport / figurins *jpg](#)) Així sempre que aparegui Don Basilio ho farà amb una capa i un barret negres i una faixa morada.

Abans de fer el còmic de *El Superbarber de Sevilla* caldrà haver treballat el seu llenguatge: pla general, mig, americà, els moviments del cos, les expressions de la cara... ; hauran vist i classificat diferents exemples de vinyetes, bafarades, onomatopeies....

Després del treball conjunt és bo fer-ne una exposició que sigui vista per altres alumnes del centre.

5. Diàlegs d'una òpera en un teatrí

Amb aquesta activitat proposem que l'alumnat construeixi un teatrí, confeccioni plàsticament els personatges de l'òpera en miniatura i aprengui petits fragments d'àries i recitatius per poder-ne fer una representació. Igual que les activitats 3 i 4, aquesta està estretament lligada a les àrees de llenguatge i plàstica i es portarà a terme després de conèixer la història del barber Fígaro, -ja sigui explicada pel mestre/a o després de veure l'espectacle produït pel Liceu-.

Dividirem el grup classe en cinc grups de cinc persones, de manera que a cada grup hi siguin representats els cinc personatges de l'òpera i puguin fer diferents diàlegs de la representació dins el teatrí.

Interrelació amb l'àrea visual i plàstica: Presentarem els cinc personatges de l'òpera i comentarem els trets característics del vestuari del segle XVIII. Posarem atenció als detalls de cadascun. Farem l'estudi de les proporcions del cos humà.

Per l'elaboració dels personatges haurem de prefixar unes mesures que hauran de ser respectades per tot el grup: uns vint centímetres d'alçada. Aquesta mesura respon, aproximadament, a la possibilitat de poder moure els personatges amb els dits. També podem fer moure les figures, dins del teatrí, amb un filferro enganxat darrera del paper.

Interrelació amb l'àrea de llenguatge: Hem confeccionat quatre fragments de l'òpera en petits diàlegs ([Activitats didàctiques: Diàlegs de l'òpera](#)) on hi apareixen els personatges exposant parts del relat, adaptats per en Miquel Desclot per *El Superbarber de Sevilla*. La representació té parts cantades i recitades. Cada un dels cinc grups que hem establert al grup-classe, pot triar dos o tres diàlegs per memoritzar i poder representar en el teatrí.

Caldrà observar que els fregaments parlats no tenen rima ni sentit poètic, sinó que formen part del teixit argumental d'una història. Els fragments cantats segueixen una versificació i una coherència mètrica. Els primers són els recitatius i els segons són fragments d'àries.

Recitatiu	Ària
El text és lliure; pot ser més o menys llarg o curt	El vers és regular; té un ritme constant i reconoscible
El text s'assembla a la parla quotidiana	El text s'apropa a la poesia, més que al llenguatge quotidià
El text va unit a l'acció; mentre es manté, els personatges evolucionen en l'acció	No hi ha acció. El personatge disposa de temps per a expressar el seu estat d'ànim
En l'acció hi ha preguntes i respostes; el temps avança	El temps queda suspès
Es dona importància a la paraula i a l'acció	Es dona importància a la música i als sentiments

La proposta és crear un ambient de representació amb els personatges confeccionats, que es desplaçaran en el teatrí recitant i cantant talment com a l'òpera.

5.1. 1r Diàleg (Comte, Fígaro i Rosina)

Ària de Fígaro

(Veure: [partitura en el web](#))

Comte.- És ell... o m'equivoco?
Oh, i tant, sens dubte, Fígaro!

Fígaro.- Oh, qui veig! El Comte d'Almaviva!
I vos què hi feu per Sevilla?

C.- Estic enamorat d'una xicota,
filla d'un metge vell i rondinaire.

F.- La xicota no és filla del metge,
sinó que n'és la pupil·la!

(S'obre la finestra, Rosina llença una nota que llegeix el Comte)

C.- Ah! em vol veure.

F.- Us podríeu fer passar per un altre

C.- Un altre?

F.- Un pobre enamorat: Lindoro...
Precisament aquí tinc una cançó per enamorar noies
a les finestres...

C.- Doncs au, provem-ho.

Canzone del Comte d'Almaviva
([Veure partitura en el web](#))

Rosina.- Torna-hi, torna-hi, sisplau rossinyol!

C.- Que content que estic!

F.- Doncs, au! torneu-hi.

5.2. 2n Diàleg (Bàrtolo, Basilio Rosina i Fígaro)

Ària de Rosina
([Veure partitura en el web](#))

Fígaro.- Déu vos guardi, senyoreta.

Rosina.- Bon dia, senyor Fígaro.

F.- Com prova? Com anem?

R.- Morta de fàstic.

F.- I com s'entén?
Una noia bonica i eixerida...

R.- De què em serveix ser eixerida
si entre parets estic com enterrada?

F.- Compte, que venen!

Bàrtolo.- Sí, Don Basilio, sí! sí!
jo vull, per força o per amor,
casar-me demà mateix
amb la Rosina, Ho heu ben entès?

Basilio.- Oh i tant!, em sembla bona idea;
jo justament venia a assabentar-vos...
que per aquí ja corre el Comte d'Almaviva.

Bàr.- El solter d'or?
Mecasumlou!

Bas.- Hauríem d'empescar-nos
amb malícia una història
per donar-li mala premsa
de miserable, de brètol sense escrúpols...

Ària La Calúnnia de Basilio
([Veure partitura en el web](#))

5.3. 3r Diàleg (Rosina, Bàrtolo i Almaviva)

Bàr.- Què vol dir aquest ditet
tot empastifat de tinta?

R.- ¿Tinta? M'explico... m'havia repenjat
i amb tinta ara mateix me l'he tacat.

Bàr.- Casumlou! I aquests fulls..
Ara n'hi ha cinc...; abans n'hi havia sis.

R.- Aquests fulls?
És veritat.
Un d'ells l'he fer servir...
per enviar caramels ... als músics.

Bàr.- Ja prou.

Ària de Bàrtolo
([Veure partitura en el web](#))

C.- (*Disfressat de soldat borratxo*)
Amaria!... Gent de casa!...
Ei! Gent de casa!... No contesten!

Bàr.- Qui demana? Ui quina pinta!
Ben borratxo! Qui deu ser?

C.- Vos seríeu el doctor Beneito?

Bàr.- Quin Beneito?

C.- Ah, Ah, Bastardes?

Bàr.- Quin Bastardes. Au aneu a pastar fang!

C.- Doctor Brètolo, perfectament.

5.4. 4t Diàleg (Fígaro, Bàrtolo, Comte, Rosina, Basilio)

F.- Ai, Ai, Ai!

Bàr.- I ara, què passa?

F.- Em fa mal l'ull hi dec tenir una brossa!
Bufeu-m'hi, per favor!

C.- A mitja nit exacta et vindrem a rescatar...

Bàr.- Ganàpies! Bandarres!
Au, fora, canalles,

que vull escanyar-vos!

R., C., F.- Silenci, silenci,
podeu escanyar-vos!
Doctor feu silenci,
tothom se'n riurà.

Bàr.- (*cridant*) Basílio! Notari!

(*anant per sortir, topa amb Don Basílio, que ja tornava*)

Bàr.- Sorpresa, Don Basílio:
aquell ens la fregia,
és un impostor, no és pas Don Alonso!

Bas.- Ves, quina barra!
Doncs, ¿com us dieu?

R.- Pou ja.
Aquest Don Alonso,
és Lindoro!

C.- ¿Lindoro?
Dolça mentida!
No sóc pas Lindoro,
sóc Almaviva!

F.- ¿Què, doncs, senyor Don Bàrtolo?

Bàr.- No tinc més sortida.
Aneu, que el cel us beneixi!

F.- Bravo, bravo, abracem-nos

R.- Ah! quina joia!

C.- Oh, afortunada història!

Finale II

([Veure partitura en el web](#))

6. Endreça les bafarades

Cadascun dels cinc personatges expressa els seus sentiments. Cal endevinar quina bafarada els correspon.

- .- Vull assegurar-me que m'estima a mi i no a les meves riqueses (**Almaviva**)
- .- Per força o per amor, demà mateix em vull casar amb Rosina (**Bàrtolo**)
- .- Salva'm per pietat, d'aquest bèstia de tutor (**Rosina**)
- .- Ves quins cops el meu talent és capaç de preparar (**Fígaro**)
- .- Que tinc l'aire d'un cadàver? (**Basílio**)

7. A qui correspon cada diàleg?

Els diàlegs que us presentem estan extrets del text de Miquel DescLOT de l'òpera *El Superbarber de Sevilla*. L'alumnat haurà de reconèixer quins personatges són els seus protagonistes.

DIÀLEG 1r

- Us podríeu fer passar per un altre
- Un altre?
- Un pobre enamorat: Lindoro...
- Precisament aquí tinc una cançó per enamorar noies a les finestres...
- Doncs au, provem-ho.

Els personatges són:

DIÀLEG 2n

- Jo vull, per força o per amor,
casar-me demà mateix
amb la Rosina, ¿Ho heu ben entès?
- Oh i tant!, em sembla bona idea;
jo justament venia a assabentar-vos...
que per aquí ja corre el Comte d'Almaviva.
- El solter d'or?
- Mecasumlou!
- Hauríem d'empescar-nos
amb malícia una història
per donar-li mala premsa
de miserable, de brètol sense escrúpols...

Els personatges són:

DIÀLEG 3r

- I què vol dir aquest dit empastifat de tinta?

- No res... és que me l'havia escaldat i com que diu que la tinta va bé per les cremades, me n'hi he posat una mica

- I aquests fulls de l'escriptori? Ahir n'hi havia sis i ara només cinc!

- Els he fet servir per embolicar quatre caramels

- I com és que aquesta ploma que era nova ara està emmascarada de tinta?

- És que... he dibuixat una flor per brodar-la en un mocador.

Els personatges són:

RESPOSTES:

- Diàleg 1r: Comte d'Almaviva i Fígaro
- Diàleg 2n: Don Basílio i Don Bàrtolo
- Diàleg 3r: Rosina i Don Bàrtolo

8. Rosina escriu cartes d'amor

Rosina és el personatge que durant la representació escriu una nota i una carta d'amor al seu estimat Lindoro. Proposem que cada alumne/a escrigui una carta com si fos un personatge de la història i la dirigeixi a algun nen o nena de la classe que haurà d'endevinar quin personatge de l'òpera és el remitent.

Us pot servir d'exemple:

Roma, 21 de febrer de 1816

Estimada Anna,

Ahir al vespre vam estrenar l'òpera *Il barbiere de Siviglia* al Teatre Argentina de Roma. Vam tenir molt pocs dies per assajar. Tothom, cantants i músics, estàvem poc segurs que ens anés bé. Tinc molta memòria per recordar el text i la música, però era impossible fer-ho amb tan poc temps.

Quan vaig pujar dalt l'escenari per iniciar la representació tot van ser desgràcies. Quan cantava la serenata a Rosina va petar-me una de les cordes de la guitarra. El públic es va posar a riure i jo vaig fer el que vaig poder per acabar la cançó. No se d'on, però poc despès va sortir un gat negre dalt l'escenari, que no va fer tanta gràcia al públic... -el color negre porta mal averany!-. El meu amic Basílio va caure en cantar l'ària "La calumnia" i va fer-se mal al nas.

També podem enviar una carta a algun dels cantants que hem escoltat durant la representació de l'espectacle produït pel Liceu.

Us en donem un altra exemple:

Apreciat Bàrtolo,

Tota la classe hem anat al teatre per escoltar i veure l'òpera **El Superbarber de Sevilla**. Jo sabia que no m'avorriria, perquè ja havia vist una altra òpera al Liceu i em va agradar molt: *La petita flauta màgica*.

Els personatges que m'han agradat més han estat: Fígaro, Rosina i el Comte d'Almaviva. Tu has cantat bé però m'has caigut francament malament. No entenc com pots imposar per la força que una noia tan jove s'hagi de casar amb tu, un vell gelós i rondinaire.

El muntatge del Tricicle m'ha semblat simpàtic. El vestuari era d'època, segurament molt incòmode per poder jugar a pilota, que és el que ens agrada a la nostra classe.

La profe de música i la de plàstica ens han proposat de construir un teatrí i fer veure que escenifiquem una òpera amb els personatges de dit pintats per nosaltres. Ens ha semblat bé a tothom. Si jo puc de triar-ne un per pintar, agafaré Fígaro.

La mestra ens farà fotografies i les penjarem al web de la nostra escola.

Adéu i fins la propera.

Ramon Bergalló i Torrents

Vilafranca del Penedès, 9 de maig de 2003

9. Fígaro, Rosina i Lindoro en un karaoke

Presentem en un karaoke tres de les àries més conegudes de *El Superbarber de Sevilla* : *Torna la joia de la ciutat*, la coneguda melodia de presentació del barber Fígaro (*Largo al factotum della città*). Un petit fragment de la segona serenata del Comte d'Almaviva, quan es presenta amb el nom de Lindoro. L'ària *Una veu m'ha refilat* que interpreta la soprano Rosina (*Una voce poco fa*).

Presentem el text del karaoke en català, tal i com l'ha adaptat en Miquel Desclot en l'òpera i com l'escoltaran en la representació. Les peces tenen diferent dificultat:

1.- l'ària de Fígaro s'ha d'interpretar amb molta rapidesa, fet que suposa un repte a l'alumnat.

2.- la característica de l'ària de Rosina són els nombrosos adornaments de la segona, part, molt difícils d'interpretar per nens i nenes, però que poden ajudar a copsar l'estil recargolat -bel cantista- de l'època.

3.- la segona serenata que canta Lindoro a la jove Rosina sota el balcó, és molt senzilla i assequible a les possibilitats de l'alumnat. ([Veure web: Activitats didàctiques / materials de suport / fitxers musicals *mus - *mid - *kar](#))

10. Un concertant a quatre veus

La música permet poder-nos expressar tres, quatre i més instruments i/o persones a la vegada, amb la possibilitat d'entendre'ns. Si en la vida real -en una classe per exemple-, sobreposem diferents veus parlades a la vegada, ben segur que crearem un enrenou que farà impossible l'entesa. En música intercalar més d'una veu pot generar harmonia, ritme i acció. En una òpera reforça l'espectacle, és el que s'anomena: **concertant**.

Proposeu a l'alumnat fer un concertant, talment que com ho han vist i escoltat en l'òpera de Rossini. Podeu recordar el moment en que els cinc personatges canten plegats, quasi al final de l'òpera, quan entra Don Basílio, que el feien passar per malalt. L'enrenou que es crea davant la imprevista situació i l'entreteixit de diferents frases que cada personatge expressa, ens dona un **concertant**, característic de les òperes còmiques.

Cal posar l'alumnat en una situació semblant i ajudar-lo a crear frases ritmades que es posin en boca dels mateixos personatges de *El Superbarber*. (Veure web: [Activitats didàctiques / Un concertant a quatre veus - núm.:10 - Partitura del Concertant](#))

També podem crear un Concertant amb una nova situació i en un altre context, com per exemple: a la classe, al menjador, al pati...

Les frases han de tenir la mateixa estructura -vuit pulsacions, per exemple-, per tal que puguin ser declamades conjuntament per tot el grup. A mesura que es ritmen s'escriuen a la pissarra i es modifiquen. Finalment cada grup s'encarrega d'un personatge i l'interpreta. Cada grup ha de trobar canvis de veu i moviments corporals que ajudin, encara més, a escenificar el seu paper.

11. Dibuixo melodies i les reconec

La proposta és dibuixar el perfil melòdic d'algunes àries de l'òpera i traduir-les en notes i figures musicals. Finalment reconèixer l'ària i la veu que interpreta cada fragment.

Fragments:

1.- Ària inicial de *La calumnia* de Don Basílio

2.- Fragment de la segona Serenata de Lindoro

Registre vocal	Rol dramàtic
soprano	Una dona jove, que està enamorada fins arribar a donar, si cal, la seva pròpia vida. La seva actitud és positiva i la seva veu és brillant.
mezzosoprano	Una dona de més edat. Sovint l'antagonista de la soprano.
contralt	Una mare, una sacerdotessa, una senyora gran...
tenor	El jove amant, noble i amb veu brillant. L'heroi emprenedor i positiu.
baríton	L'home enèrgic, sensat, madur... També pot ser l'antagonista del tenor.
baix	El pare, el mag, el sacerdot, el personatge reposat de més edat. El personatge còmic (<i>buffo</i>)

La tessitura de les veus que escoltarem a l'òpera *El Superbarber de Sevilla* tenen aquest registre vocal:

					Soprano
				Mezzosoprano	
	Baríton	Tenor	Contralt		
		Baix			
Veus masculines			Veus femenines		

14. La sopa d'un barber

Busca en la sopa de lletres ens noms dels protagonistes de *El Superbarber de Sevilla* i dels instruments musicals que els han acompanyat.

B	Q	W	E	R	T	Y	P	U	I
S	A	A	L	M	A	V	I	V	A
D	F	S	G	N	H	B	A	J	K
Z	X	C	I	V	B	A	N	N	M
P	O	S	I	L	T	R	O	Y	T
R	O	R	E	U	I	T	W	Q	A
R	G	H	A	H	J	O	K	L	Ñ
F	D	L	S	A	Z	L	X	C	V
L	F	I	G	A	R	O	M	N	B
X	I	A	B	A	R	T	N	O	C